

Dosarul nr. 3r-147/22
2-19189635-01-3r-10052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Mîra, G. Dașchevici)

DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Solomon Construct Imobil” împotriva Agenției Proprietății Publice, terț Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea avizării actului de stabilire a hotarului și documentelor anexate,

împotriva încheierii din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost declarate inadmisibile apelurile depuse de Agenția Proprietății Publice și Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” împotriva hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanții nu au depus în termen legal motivarea cererilor de apel,

c o n s t a t ă :

La 28 noiembrie 2019 SRL „Solomon Construct Imobil” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Proprietății Publice cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea avizării actului de stabilire a hotarului și documentelor anexate.

Prin încheierea din 26 aprilie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, a fost atras în calitate terț Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico”.

Prin hotărârea din 23 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată. A fost anulat răspunsul Agenției Proprietății Publice nr. 03-05-3814 din 19 septembrie 2019. A fost obligată Agenția Proprietății Publice de a aviza actul de stabilire a hotarelor terenului cu numărul cadastral xxxxx și documentelor anexate, conform legii.

La 18 august 2021 Agenția Proprietății Publice a depus apel împotriva hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani.

La 23 august 2021 Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” a depus apel împotriva hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost declarate inadmisibile apelurile depuse de Agenția Proprietății Publice și Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” împotriva hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanții nu au depus în termen legal motivarea cererilor de apel.

La 14 aprilie 2022 Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” a depus recurs împotriva încheierii din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

A indicat că instanța de apel urma să stabilească apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor și doar în cazul în care apelantul nu înlătura neajunsurile în termenul stabilit, urma ca cererea de apel să fie declarată inadmisibilă.

Astfel, a susținut că soluția instanței de apel nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, repunerea în termenul de depunere a motivării apelului, anularea încheierii din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei la rejudecare.

Prin referința din 19 mai 2022, SRL „Solomon Construct Imobil” a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

În corespundere cu art. 241 alin. (3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Articolul 236 alin (2) lit. d) Cod administrativ, prevede că apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din interpretarea coroborată a acestor prevederi legale, rezultă că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și

instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Totodată, completul reține că termenele procedurale sunt o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procesuale, de asigurare a celerității înlăptuirii actului de justiție și de fortificare a securității raporturilor juridice.

Aplicarea justă a normelor legale, în ceea ce privește termenele procedurale, presupune calcularea corectă a acestora. Stabilirea exactă a termenului procedural implică efectuarea unui calcul obiectiv al datei calendaristice concrete, al momentului de timp sau al începutului (expirării) evenimentului, fapt care permite efectuarea sau determină abținerea de la realizarea anumitor acțiuni procesuale.

Astfel, după cum denotă actele cauzei prin încheierea din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost declarate inadmisibile apelurile depuse de Agenția Proprietății Publice și Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” împotriva hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanții nu au depus în termen legal motivarea cererilor de apel.

Prin prisma art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În corespundere cu art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În acest sens, este cert faptul că încheierea din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată prin intermediul poștei electronice la adresa de e-mail a Centrului Republican pentru Copii și Tineret „Artico” – info@artico.md, în data de 24 februarie 2022 (f.d.33 verso, 34 Vol.II), care este un mijloc adecvat de notificare și se consideră ca fiind efectuat la data expedierii.

Faptul că încheierea din 22 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” în data de 24 februarie 2022, a fost confirmat de către recurent și în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că prin hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Potrivit pct. 5 subpct. 5.2.1 din dispoziția nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale, a fost suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a acțiunilor în contencios administrativ, iar conform subpct.

5.2.2 al dispoziției menționate, termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, au fost întrerupte, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Totodată, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției și a fost abrogat punctul 5 din dispoziția nr. 5 din 2 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale, începând cu data de 4 aprilie 2022.

Prin urmare, cu referire la normele de drept enunțate, actele cauzei și dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 5 din 2 martie 2022 și nr. 13 din 31 martie 2022, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenul de depunere a recursului și-a început curgerea din 25 februarie 2022, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii judecătorești contestate, fiind întrerupt din data de 2 martie 2022 și până în 4 aprilie 2022. Respectiv, începând cu 4 aprilie 2022 termenul și-a continuat curgerea și a expirat la 13 aprilie 2022, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului, pe când cererea de recurs a fost depusă la 14 aprilie 2022, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 242 Cod administrativ. Or, legiuitorul a determinat că dreptul la depunerea recursului este limitat la un anumit interval și anume 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recurentul nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege și nu a depus în acest sens o cerere cu privire la repunerea recursului în termen în sensul art. 65 Cod administrativ.

În context, este de notat și faptul că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ remarcă și faptul că recurentul, Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico” avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire, care în consecință a generat depunerea tardivă a recursului.

De altfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în cazul acceptării unui recurs depus peste termenul legal, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este

absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Recursul depus de Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico”, se declară inadmisibil.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron